

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem
Varia Ervditione Noviter evoluta**

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

5. In vino scurrilitas & impudentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

tanquam alta in dolia longus
Decideret serpens, bibit & vomit.

Miseros lares! in quibus ebriosa femina tumultuatur. Orpheum & Pentheum hæ Mænades discerpserunt. Admonetur vir sapiens, ne quid negotij habeat, aut consilij agat cum hoc sexu, præsertim si plus æquò pitissavit; minimèque caret periculo si sobrius se misceat potis. Quid virosius serpente, præsertim si venenum è liquore Bacchi incaluit? Plinius lib. 14. c. 17. Scimus, inquit, Romanos olim maritos & propinquos, feminis osculum dare consueisse, ut experirentur *an temetum olerent*. Egnatius certè Metellus uxorem, quod vinum bibisset, fuste percussam interemit. Hoc factum Fescennia timebat apud Martialem lib. 1. quare cùm ebria vellet culpam velare, viniq̄ odorem reprimere, vocavit aromata, pastillos, diapasmata, sed frustra; auctus enim fœtor ex vini & aromatum ructibus, graviùs halavit. Epigramma hoc est.

Ne gravis hesternò fragres, Fescennia, vino
Pastillos Cosmi luxuriosa voras.

Ista linunt dentes jentacula: sed nihil obstat,
Extremo ructus cùm venit à barathro.

Quid quod olet graviùs mistum diapasmate virus?

Atque duplex animæ longiùs exit odor?

Notas ergo nimis fraudes, deprensâque furta
Jam tollas, & sis ebria simpliciter.

Alia quoque causa, cur his sacrificulis usus sit Bacchus, dari potest; quia vinum, solvit linguas & loquaces facit, quod feminarum proprium est, unde picam avem garrulam Baccho consecrârunt veteres. Lingua illarum velut molendini rota præsertim, si vino agitur, omnem quamvis periti molitoris operam eludit; sistere conantem, rapiet secum.

V. (f) Cur Satyri & Sileni, ridiculi & petulantes silvarum Dij, sunt Baccho comites additi? Quia cum multo vino plerùmque conjungitur scurrilitas, petulantia, impudentia, procacia, libido, & similia ac propria his slipatoribus flagitia. Seneca ep. 84. ubi possidet animum nimia vini vis, quidquid mali latebat, emergit. Et S. Hieronym. in regul. Monach. Venter mero æstuans facile despumat in libidinem. Curtius lib. 5. c. 5. scribit: Babylonij in vinum, & quæ ebrietatem sequuntur, effusi sunt. Feminarum convivia incuntium in principio modestus est habitus; dein summa quæque amacula exuunt, paulatimque pudorem profanant. S. Augustinus (vel quisquis est auctor)

N 3

tractatu

(f) In vino scurrilitas & impudentia.

tractatu de Virginitate & sobrietate: inter alia ebrietatis damna, etiam hæc recenset. Ebrietas flagitiorum omnium mater est, culparum materia, radix criminum, origo omnium vitiorum, turbatio capitis, subversio sensûs, tempestas linguæ, procella corporis, naufragium castitatis. Exodi 32. *Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere.* qualem lusum? Veneris, Cupidinum, Salacium Capripedum, in lascivas choreas, & quæ cum his-coniuncta sunt, prurientium.

VI. (g) Nunc ad navim Bacchi; in qua tigrides, pantheræ (pardî, pardali) lynces quid aliud denotant, quàm ebrios & temulentos in varias bestiarum naturas abire? Videas enim homines post vinum largiùs haustam in miras animalium formas converti: alios quidem leonum & tigridum more ferocire: alios in lascivos hircos transfigurari: alios in ridiculos simios migrare: alios canum instar rixas ciere: alios spurcos sues, alios timidos lepusculos imitari, & madidæ suæ pietati illacrimari: alios alias animantes referre: omnes tamen decoris & honestatis oblitos nihil in homine pro homine agere. Quid enim belluis similis aut abjectius ubi tremulæ manus, lubricus incessus? micant oculi, spumat os, diffluunt genæ, pedes titubant, incerta verba, vertigo capitis, oris factor, ructus, nausea, vomitus? profligata ratio? proscriptus pudor? Qui hæc alio Symbolo repræsentant, fingunt Noëmum vini inventorem miscuisse viti, vinoque sanguinem quatuor animalium, putà Simiæ, leonis, porci, & agni; nam liquor Bacchicus alios facit moriones, quasi simios: alios pugnaces & crudeles, quasi leones: alios lutulentos & foedos quasi porcos: alios mites, blandos, & quasi agnos.

Nautæ in Delphinos conversi innuunt, potores vivere in humoribus. Plinio teste, hic piscis statim expirat extra aquas; etiam bibonum vita natat in poculis. Delphines ludibundi circa naves saltus exereent; calicum remiges, Ovidio teste, Fastor. 3.

----- ducunt posito duras crateræ choreas,

Cultaque diffusis saltat amica comis.

VII. (h) Prisci, Carneade teste apud Philostratum, lib. 3. de imag. Bacchum finxerunt vehi navigio, in cuius prora erat panthera, in puppi tigris, hinc inde hederæ & musica instrumenta; in medio canalis vino exundans: nulli in navigio remi, nullum velum, nullus gubernator, ut significetur, in computationibus & commellationum tempestatibus navigari inter turbines & procellas, præsentissimum honestati ac virtuti naufragium intentantes. De hujusmodi navi Salomon loquitur

(g) *Vinum efficit ex homine bestiam.* (h) *Naufragium in vino.*